

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

Evidenčné číslo: 103002/B/2021/36122163744766724

VPLYV ZAOKRÚHĽOVANIA NA ÚČTOVANIE
A VYKAZOVANIE MAJETKU A ZÁVÄZKOV

Bakalárska práca

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

VPLYV ZAOKRÚHĽOVANIA NA ÚČTOVANIE
A VYKAZOVANIE MAJETKU A ZÁVÄZKOV

Bakalárska práca

Študijný program: Účtovníctvo

Študijný odbor: Ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: Katedra účtovníctva a audítorstva

Vedúci záverečnej práce: Ing. Lea Jančíčková

Bratislava 2021

Nikola Polášová

ZADANIE ZÁVEREČNEJ PRÁCE

Meno a priezvisko študenta: Nikola Polášová
Študijný program: účtovníctvo (Jednoodborové štúdium, bakalársky I. st., denná forma)
Študijný odbor: ekonómia a manažment
Typ záverečnej práce: Bakalárska záverečná práca
Jazyk záverečnej práce: slovenský
Sekundárny jazyk: anglický

Názov: Vplyv zaokrúhľovania na účtovanie a vykazovanie majetku a záväzkov.

Anotácia: Účtovníctvo sa vedie v peňažných jednotkách, pričom bežné účtovníctvo sa vedie, aj po prípadnom zaokrúhlení, s presnosťou na 1 cent, ale údaje v účtovnej závierke sa vykazujú zaokrúhlené na celé eurá. Študent v práci vysvetlí problematiku účtovania a vykazovania zaokrúhlených údajov a či v prípade veľkého množstva transakcií nie je ovplyvnený verný a pravdivý obraz účtovníctva.

Vedúci: Ing. Lea Jančíčková
Katedra: KÚA FHI - Katedra účtovníctva a audítorstva FHI

Spôsob prístupnosti elektronickej verzie práce:
bez obmedzenia

Dátum zadania: 13.03.2020

Dátum schválenia: 06.04.2020

prof. Ing. Miloš Tumpach, PhD.
vedúci katedry

Pod'akovanie

Ďakujem Ing. Lea Jančíčková za usmerňovanie a odbornú pomoc pri písaní mojej bakalárskej práce.

ABSTRAKT

POLÁŠOVÁ, Nikola: *Vplyv zaokrúhľovania na účtovanie a vykazovanie majetku a záväzkov*. - Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta hospodárskej informatiky; katedra účtovníctva a audítorstva. – Vedúci záverečnej práce: Ing. Lea Jančíčková – Bratislava: FHI EU, 2021, počet strán 44.

Bakalárska práca rieši problematiku zaokrúhľovania, účtovania a vykazovania majetku a záväzkov v účtovnej závierke. Hlavným cieľom tejto práce je popisovanie a skúmanie vplyvu zaokrúhľovania na účtovanie a vykazovanie majetku a záväzkov v účtovníctve. Práca je rozdelená do troch kapitol, pozostáva z teoretickej a praktickej časti. Obsahuje 19 tabuliek a 2 prílohy. Prvá kapitola zahŕňa teoretickú časť, definície majetku a záväzkov a pravidlá ich zaokrúhľovania. V druhej kapitole je charakterizovaný cieľ práce spolu s metodikou práce. Tretia kapitola sa venuje praktickej časti. Zaoberá sa samotným skúmaním vplyvu zaokrúhľovania. Výsledkom riešenia danej problematiky je zistenie, či je i napriek zaokrúhľovaniu a veľkému množstvu transakcií dodržaný verný a pravdivý obraz účtovníctva.

Kľúčové slová: zaokrúhľovanie, majetok, záväzky.

ABSTRACT

POLÁŠOVÁ, Nikola: *The effect of rounding on the accounting and reporting of assets and liabilities*. – University of Economics in Bratislava. Faculty of Economic Informatics; Department of Accounting and Auditing. – Thesis supervisor: Ing. Lea Jančíčková – Bratislava: FHI EU, 2021, 44 p.

This bachelor thesis addresses the issue of rounding, accounting and reporting of assets and liabilities in the financial statements. The main goal of this work is to describe and examine the impact of rounding on the accounting and reporting of assets and liabilities in accounting. The work is divided into three chapters, consist of theoretical and practical part. Contains 19 tables and 2 appendices. The first chapter includes the definitions of assets and liabilities and the rules of their rounding. The second chapter characterizes the goal of work together with the methodology of work. The third chapter is a practical part. Deals with the examination of the effect of rounding itself. The result of solving this problem is to find out whether, despite rounding and a large number of transactions faithful and true picture of accounting is maintained.

Key words: rounding, asset, liabilities.

Obsah

ZOZNAM TABULIEK	7
ZOZNAM SKRATIEK A ZNAKOV	8
ÚVOD.....	9
1. Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	10
1.1. História a právna úprava účtovníctva a zaokrúhľovania	10
1.2. Predmet, cieľ, funkcie a zásady účtovníctva.....	12
1.3. Podvojný a jednoduchý účtovníctvo u podnikateľov	14
1.4. Zaokrúhľovanie pri prechode zo slovenskej koruny na euro.	15
1.5. Zaokrúhľovanie a účtovanie z účtovného hľadiska.....	17
1.5.1. <i>Vymedzenie majetku.....</i>	17
1.5.2. <i>Účtovné odpisy.....</i>	19
1.5.3. <i>Vymedzenie záväzkov.....</i>	20
1.5.4. <i>Zdravotné poistenie.....</i>	22
1.6. Zaokrúhľovanie a účtovanie z daňového hľadiska.....	22
1.6.1. <i>Daňové odpisy.....</i>	23
1.6.2. <i>Daň z príjmov.....</i>	23
1.7. Účtovná závierka	24
2. Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania	27
3. Výsledky práce a diskusia	28
3.1. Prechod na menu euro	28
3.1.1. <i>Kurzové rozdiely pri prechode na menu euro.....</i>	28
3.1.2. <i>Prepočet základného imania.....</i>	31
3.1.3. <i>Prepočet hmotného majetku.....</i>	33
3.1.4. <i>Prepočet obchodných záväzkov</i>	34
3.2. Účtovná závierka vybranej účtovnej jednotky	35
Záver	42
Zoznam použitej literatúry	43

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka č. 1: Príklady zaokrúhľovania čísiel	12
Tabuľka č. 2: Štruktúra ÚZ	15
Tabuľka č. 3: Rozdelenie majetku z časového hľadiska	18
Tabuľka č. 4: Účtovný prípad – mesačný odpis automobilu	20
Tabuľka č. 5: Štruktúra majetku a zdrojov krytia vo výkaze Súvaha	21
Tabuľka č. 6: Porovnanie účtovných a daňových odpisov	23
Tabuľka č. 7: Konečné a počiatočné stavy iko-Košťal, s. r. o.	28
Tabuľka č. 8: Prepočty na menu euro (iko-Košťal, s. r. o.)	29
Tabuľka č. 9: Zaúčtovanie kurz. rozdielov	31
Tabuľka č. 10: Prepočet ZI a vkladov spoločníkov iko-Košťal, s. r. o.	32
Tabuľka č. 11: Zaúčtovanie kurzových rozdielov z vkladov iko-Košťal, s. r. o.	32
Tabuľka č. 12: Majetok na účte 022-100 v Sk.....	33
Tabuľka č. 13: Majetok na účte 022-028 v Sk.....	33
Tabuľka č. 14: Majetok na účte 022-100 v €.....	33
Tabuľka č. 15: Majetok na účte 022-028 v €.....	34
Tabuľka č. 16: Obchodné záväzky iko-Košťal, s. r. o.....	34
Tabuľka č. 17: Zjednodušená súvaha aktíva k 31.12.2019	35
Tabuľka č. 18: Zjednodušená súvaha pasíva k 31.12.2019	36
Tabuľka č. 19: Zjednodušený výkaz ziskov a strát k 31.12.2019	37

ZOZNAM SKRATIEK A ZNAKOV

€	euro
Sk	slovenská koruna
č.	číslo
Z. z.	zbierky zákonov
napr.	napríklad
ÚZ	účtovná závierka
ZI	základné imanie
IAS	International Accounting Standards
IFRS	International Financial Reporting Standards
KS	konečný stav
PS	počiatočný stav
zákon o účtovníctve	zákon č. 431/2002 Z .z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
obchodný zákonník	zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov

ÚVOD

Cieľom bakalárskej práce je základné vymedzenie pojmov majetku a záväzkov, ich účtovanie a vykazovanie v účtovníctve, objasnenie zaokrúhľovania a jeho uplatňovanie v praxi, v súlade s právnymi normami účtovníctva platnými v Slovenskej republike. Pracujeme s informáciami a právnymi normami platnými k 1.1.2020. Taktiež objasňujeme základné účtovné zásady. Najdôležitejšou zásadou v účtovníctve je zásada verného a pravdivého zobrazenia skutočností. Účtovná jednotka musí účtovať a zostavovať účtovnú závierku (ďalej len „ÚZ“) tak, aby poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach ktoré sú predmetom účtovníctva, a o finančnej situácii účtovnej jednotky.

Bakalárska práca je rozdelená do troch kapitol. V prvej kapitole na základe poznatkov z právnych noriem ktoré upravujú účtovníctvo a odbornej literatúry definujeme základné pojmy, bližšie charakterizujeme zaokrúhľovanie, majetok, záväzky, ÚZ a ich prepojenia. Zákon o účtovníctve bližšie definuje náležitosti účtovnej závierky a účtovné zásady, ktoré musia byť dodržané pri jej zostavovaní. V druhej kapitole opisujeme hlavný cieľ práce a metodiku práce. V práci sa zameriavame hlavne na účtovné jednotky – podnikateľov, ktorí vedú podvojnú účtovníctvo. Pri spracovaní praktickej časti sme využili najmä podklady a informácie ktoré nám poskytla mikro účtovná jednotka iko-Košťal, s. r. o. V tejto časti prezentujeme, ako účtovná jednotka prešla zo slovenskej koruny na menu euro. Musela prepočítavať a zaokrúhľovať všetky peňažné sumy za dodržania verného a pravdivého zobrazenia skutočností. Prepočty vlastného imania, obchodných záväzkov, hmotného majetku a tak ďalej. Venujeme sa ďalej ÚZ, hodnotíme vzniknuté rozdiely zo zaokrúhľovania, nakoľko do účtovnej závierky vstupujú sumy zaokrúhlené na celé eurá. Aj keď počas celého účtovného obdobia sa bežné účtovníctvo vedie s presnosťou na jeden cent, konečné stavy účtov sa vykazujú v ÚZ zaokrúhlené. ÚZ teda poskytuje informácie s presnosťou na celé eurá.

1. Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

V súčasnosti je účtovníctvo brané z teoretického hľadiska ako ekonomická disciplína, ktorá opisuje, hodnotí a analyzuje skutočnosti, ktoré sú predmetom účtovníctva. Z praktického hľadiska je účtovníctvo nástrojom na zaznamenávanie skutočností, a zároveň nástrojom riadenia a zdrojom informácii pre rozhodovanie. Poskytuje informácie a umožňuje posudzovať celkovú úroveň finančného riadenia podniku (Látečková, A., 2005).

1.1. História a právna úprava účtovníctva a zaokrúhľovania

Právna norma, ktorá stanovuje povinnosť viesť účtovníctvo je zákon č. 513/2019 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „obchodný zákonník“). Z ustanovenia tejto normy podľa §35, hlavy IV – účtovníctvo podnikateľov vyplýva, že podnikatelia sú povinní viesť účtovníctvo v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanovuje osobitný zákon, a to je zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Požiadavky na ucelený účtovný systém – účtovníctvo, sú teda zahrnuté v zákone o účtovníctve. Je najdôležitejšou právnou normou, ktorá upravuje účtovníctvo. „*Tento zákon upravuje a) rozsah, spôsob a preukázateľnosť vedenia účtovníctva právnických, zahraničných a fyzických osôb, b) rozsah, obsah a preukázateľnosť ÚZ, c) register ÚZ*“ (§1, ods. 1, zákon o účtovníctve).

Účtovníctvo podľa slovenskej právnej úpravy upravujú aj ostatné právne normy:

- zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní, tento zákon upravuje podmienky živnostenského podnikania a kontrolu nad ich dodržiavaním,
- zákon č. 47/1992 Zb. Občiansky zákonník, ktorý bližšie upravuje majetkové vzťahy fyzických a právnických osôb, ako aj majetkové vzťahy medzi týmito osobami a štátom,
- daňové zákony, z nich hlavne Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov. Ten upravuje dane z príjmov fyzických aj právnických osôb, a spôsob platenia a vyberania tejto dane,

- všetky opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky ktoré sa týkajú účtovných závierok (ďalej len „ÚZ“), vedenia podvojného a jednoduchého účtovníctva,
- ostatné opatrenia a metodické pokyny ktoré v tejto oblasti ministerstvo vydáva,
- medzinárodné účtovné štandardy International Accounting Standards (ďalej len „IAS“),
- medzinárodné štandardy finančného vykazovania International Financial Reporting Standards (ďalej len „IFRS“),
- smernice Rady EÚ,
- generálny zákon z 28.novembra 2007 o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kde sa definovali ustanovenia v mene Sk a jej prepočtu,
- vyhláška MF SR č. 75/2008 Z. z. ktorou sa ustanovujú pravidlá vykazovania, prepočtu a zaokrúhľovania všetkých peňažných súm, v súvislosti s prechodom na menu euro, na účely účtovníctva daní a cla.

So zaokrúhľovaním číslíc sa stretávame v každodennom živote. Zaokrúhľovaním nahrádzame číslo s približnou hodnotou, ktorá ma kratšie, jednoduchšie alebo jasnejšie znázornenie. Napríklad 1,4476 € zaokrúhlime na 1,45 €. Zaokrúhľujeme aby sme získali hodnotu ktorá sa dá ľahšie vysvetliť alebo interpretovať oproti pôvodnej nezaokrúhlenej hodnote. Zaokrúhľovanie je tiež dôležité k tomu, aby sme zabránili nepresnej alebo nesprávnej interpretácii vypočítaných hodnôt. Napríklad hodnota ktorá bola vypočítaná ako 123 456, ale vieme že je presná iba na niekoľko stoviek, sa lepšie uvádza ako „asi 123 500“ (Belic, 2013).

Vlnité znamienko rovnosti (\approx), sa používa na označenie zaokrúhlených čísel, napríklad $9,98 \approx 10$. Táto značka bola zavedená Alfredom Georgeom Greenhillom v roku 1892. V účtovníctve sa stretávame s viacerými spôsobmi zaokrúhľovania. Zaokrúhľovanie nadol, zaokrúhľovaná číslica sa zmenší o jednu (napr. číslo 23,7 sa zaokrúhli na 23). Zaokrúhľovanie nahor, zaokrúhľovaná číslica sa zväčší o jednu (napr. číslo 23,2 sa zaokrúhli na 24). Zaokrúhľovanie matematicky, ak po zaokrúhľovanej číslici nasleduje číslica ktorá je menšia ako 5, tak zaokrúhľovaná číslica zostáva bez zmeny. Ak by po zaokrúhľovanej číslici nasledovala číslica 5 alebo číslica väčšia ako 5, zaokrúhľovaná číslica sa zväčší o jednu. Napr. 24,2 sa zaokrúhli na 24 a 24,6 sa zaokrúhli na 25. Čísla

môžeme zaokrúhľovať na jednotky, desiatky, stovky a tak ďalej. Praktickú aplikáciu zaokrúhľovania prezentujeme v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1: Príklady zaokrúhľovania čísiel

zaokrúhľujeme matematicky na	rozhodujú	pôvodné číslo	zaokrúhlené číslo
desiatky	jednotky	482	480
		486	490
stovky	desiatky	2 482	2 500
		2 422	2 400
tisícky	stovky	52 482	52 000
		52 582	53 000
desaťtisícky	tisícky	52482	50 000
		55 482	60 000
stotísícky	desaťtisícky	162 492	200 000
		122 492	100 000
stotiny	desatiny	22,4133	22,41
		22,6666	22,67
tisíciny	stotiny	22,4133	22,413
		22,6666	22,667

Zdroj: vlastné spracovanie.

V minulosti, v období používania meny Sk, sa zaokrúhľovalo aj pri platbe v hotovosti, z dôvodu, že boli z obehu stiahnuté niektoré nízko hodnotové mince. Mincová sústava Slovenskej republiky do roku 2008 pozostávala z mincí nominálnych hodnôt 10 Sk, 5 Sk, 2 Sk, 1 Sk, 50 halierov, 20 halierov, 10 halierov. V roku 2003 boli z obehu stiahnuté 10 haliere a 20 haliere, čo spôsobilo, že hodnoty sa museli zaokrúhľovať s presnosťou na 50 halierov.

1.2. Predmet, cieľ, funkcie a zásady účtovníctva

Predmetom účtovníctva podľa zákona o účtovníctve je účtovanie účtovných prípadov a vykazovanie skutočností o účtovných prípadoch. *„Predmetom účtovníctva je účtovanie skutočností o*

- a) *stave a pohybe majetku,*
- b) *stave a pohybe závazkov,*
- c) *rozdiel majetku a závazkov,*
- d) *výnosoch,*
- e) *nákladoch,*
- f) *príjmoch,*
- g) *výdavkoch,*
- h) *výsledku hospodárenia účtovnej jednotky“ (§2, ods. 2, zákon o účtovníctve).*

„Predmetom účtovníctva je aj vykazovanie skutočností o účtovných prípadoch podľa odseku 2 v ÚZ, pričom predmetom vykazovania v ÚZ sú aj iné aktíva a iné pasíva“ (§2, ods. 3, zákon o účtovníctve).

Cieľom účtovníctva je teda podávať prostriedkami účtovníctva verný a pravdivý obraz o majetkovej, výnosovej a finančnej situácii daného podniku. Z tohto cieľa a predmetu vychádzajú rôzne funkcie účtovníctva. Medzi základné patria dokumentačná, informačná, rozhodovacia a kontrolná funkcia. V skratke dokumentačná funkcia znamená že v účtovníctve evidujeme majetok a záväzky. Účtovníctvo plní dokumentačnú a registračnú funkciu uskutočňovaním sústavných zápisov o javoch v podniku. Zapísané údaje tvoria prehľad o hospodárení podniku, a sú zdrojom informácii o majetku a činnosti podniku v danom období. Účtovné informácie slúžia pre potreby interných aj externých používateľov a tvoria základňu pre podnikové rozhodovanie. Pre riadenie je dôležitá aj spätná väzba rozhodnutí a tou je kontrola.

Aby účtovníctvo poskytovalo adekvátne informácie, je potrebné dodržiavať účtovné zásady. Účtovné zásady sú pravidlá, princípy, poznatky a zákonitosti, ktoré účtovná jednotka dodržiava pri vedení účtovníctva a zostavovaní ÚZ. Účtovné metódy sú potom spôsoby a postupy, ktoré účtovná jednotka využíva na dodržiavanie účtovných zásad (Šlosár, 2005).

Najdôležitejšia zásada v účtovníctve je zásada verného a pravdivého zobrazenia skutočností. Jej podstatu tvorí vyjadrenie reálnej majetkovej a finančnej situácie účtovnej jednotky.

Zásadu verného a pravdivého obrazu zákon o účtovníctve vzťahuje na ÚZ, ako aj na samotné účtovníctvo, čo je logické, keďže ÚZ nadväzuje na účtovníctvo. Účtovná jednotka musí podľa zákona o účtovníctve účtovať tak, aby ÚZ splňala zásadu verného

a pravdivého zobrazenia skutočností. Zákon o účtovníctve uvádza, že ak účtovná jednotka zistí, že účtovné zásady a metódy používané v účtovnom období sú nezlučiteľné s požiadavkou verného a pravdivého zobrazenia skutočností, je povinná zostaviť ÚZ tak, aby poskytovala tento verný a pravdivý obraz skutočností. Musí o tom ďalej informovať v ÚZ v poznámkach. (Podmanická, 2014)

Ďalšou dôležitou zásadou je zásada merania pomocou peňažnej jednotky. To znamená, že všetky pohyby a stavy majetku, ktoré účtovníctvo sleduje, musia byť ocenené peňažnými jednotkami. Teda všetky javy v účtovníctve sa oceňujú v peniazoch. Na Slovensku to je od 1.1.2009 mena euro (Látečková, 2015).

Zákon o účtovníctve §4 ods. 7, hovorí o tom, že účtovná jednotka je povinná viesť účtovníctvo a zostavovať ÚZ v peňažných jednotkách meny euro. Ak ide o pohľadávky a záväzky, podiely cenných papierov, derivátov, cenín a peňažných prostriedkoch vyjadrených v cudzej mene, je účtovná jednotka povinná účtovať v eurách aj v cudzej mene. Táto povinnosť platí rovnako aj pri opravných položkách, rezervách a technických rezervách, ak majetok a záväzky, ktorých sa to týka sú vyjadrené v cudzej mene.

1.3. Podvojný a jednoduchý účtovníctvo u podnikateľov

Účtovná jednotka je povinná viesť účtovníctvo v sústave podvojného, alebo pri výnimkách v sústave jednoduchého účtovníctva. Zákon o účtovníctve a obchodný zákonník bližšie definujú, ktoré účtovné jednotky majú výnimku pre účtovanie v sústave jednoduchého účtovníctva. „*Podnikatelia zapísaní v obchodnom registri účtujú v sústave podvojného účtovníctva o stave a pohybe obchodného majetku a záväzkov, čistého obchodného imania, o nákladoch, výnosoch, a zisku alebo strate podniku*“ (§36, obchodný zákonník).

Podnikatelia, ktorí nie sú zapísaní v obchodnom registri, účtujú v sústave jednoduchého účtovníctva o príjmoch a výdavkoch, obchodnom majetku a záväzkoch. Účtujú tak, aby bolo možné zistiť a vyčísliť výsledok hospodárenia. Alebo sa môžu aj podnikatelia nezapísaní v obchodnom registri rozhodnúť účtovať v sústave podvojného účtovníctva, ale musia tak účtovať počas celého účtovného obdobia.

V prípade, že podnikateľ mení spôsob účtovania z jednoduchého do podvojného účtovania, respektíve naopak - musí tak urobiť k 1.1 a stav majetku a záväzkov musí

vyčíslit' a vykázat' tak, aby mohol verne a pravdivo účtovať podľa novo zvolených postupov účtovania, a správne vykázat' účtovnú závierku v danom type účtovania. O spôsobe týchto zmien sú vydané osobitné predpisy – opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 9. septembra 2003 č. 17599/2003-92.

Medzi jednoduchým a podvojným účtovníctvom je rozdiel v štruktúre ÚZ, ktorú sú účtovné jednotky podľa zákona o účtovníctve povinné zostavovať.

Tabuľka č. 2: Štruktúra ÚZ

Podvojnú účtovníctvo	Jednoduché účtovníctvo
- súvaha	- výkaz o príjmoch a výdavkoch
- výkaz ziskov a strát	- výkaz o majetku a záväzkoch
- poznámky	

Zdroj: vlastné spracovanie podľa zákona o účtovníctve.

Do poznámok ÚZ v podvojnóm účtovníctve môžeme uvádzať napr. prehľady zmien peňažných tokov, prehľady zmien vlastného imania. Podvojnú a jednoduchú účtovníctvo majú jedno spoločné, do ÚZ sa prenášajú celé eurá. Vo všeobecnosti je zaužívané v oboch sústavách účtovníctva používať matematické pravidlo zaokrúhľovania.

1.4. Zaokrúhľovanie pri prechode zo slovenskej koruny na euro.

Vo všeobecnosti určuje spôsoby prepočtu a zaokrúhlenia legislatíva Európskych spoločenstiev, presnejšie nariadenie Rady ES č. 1103/97 článok 4 a 5. Cieľom nariadení je prispieť k neutralite prechodu na euro a zabezpečiť dodržiavanie zásady kontinuity zmlúv, aby bol prechod na euro bez väčšieho dopadu na existujúce záväzky. Zásada bilančnej kontinuity hovorí o tom, že konečné zostatky účtov na konci účtovného obdobia sa musia rovnať začiatočným stavom účtov na začiatku nasledujúceho účtovného obdobia. Čo znamená, že napríklad stav pohľadávok na konci roka 2008 sa musí rovnať stavu pohľadávok na začiatku roka 2009.

Stanovuje však iba minimálne pravidlá pre zaokrúhľovanie a prenecháva na vnútroštátne orgány, aby prijali opatrenia, ktoré majú zabezpečiť dosiahnutie tohto cieľa. Mena euro sa na Slovensku zaviedla naraz v hotovostnom aj bezhotovostnom obeh, a to 01.01.2009. Do 31.12.2009 platilo duálne zobrazovanie, čo znamenalo že sa ceny uvádzali

súčasne v eurách aj v slovenskej korune. A taktiež do 16.1.2009 sa dalo platiť v eurách aj v slovenskej korune súčasne.

Slovenská koruna bola prepočítaná na eurá konverzným kurzom, ktorý bol stanovený na $1 \text{ €} = 30,1260 \text{ Sk}$. Konverzný kurz bol určený ako koeficient so 4 desatinnými miestami. Všetky ceny sa prerátali týmto kurzom, žiadne zaokrúhľovanie konverzného kurzu nebolo dovolené. Toto pravidlo bolo nariadené na európskej úrovni podľa Nariadenia Rady ES 1103/97.

Podľa návrhu generálneho zákona §2 ods. 3, ak výsledným prepočtom podľa konverzného kurzu sú konečné peňažné sumy v eurách, ktoré majú byť vyúčtované alebo zaplatené, sa zaokrúhľujú na 2. desatinné miesta na najbližší eurocent podľa osobitného predpisu čl. 5 nariadenie Rady (ES) č 1103/97. Ide hlavne o konečné peňažné sumy vyúčtované na výpisoch z účtu, na zmluvách, na dokladoch z registračných pokladní, ceny na faktúrach a iných účtovných dokladoch. Pre zachovanie udržania transparentnosti konverzie je možnosť v osobitných prípadoch určiť zaokrúhľovanie na vyšší počet desatinných miest.

Problematikou prechodu zo slovenskej meny na euro sa zaoberá aj zákon č. 659/2007 Z. z. – zákon o zavedení meny euro v Slovenskej republike. Tento zákon upravuje opatrenia a postupy, ktoré súvisia s prípravou na zavedenie a so zavedením meny euro v Slovenskej republike, ako zákonného platidla, jednotnej meny a menovej jednotky podľa právne záväzných aktov Európskych spoločenstiev.

Ku dňu zavedenia eura sa zložky majetku a záväzkov evidované v slovenskej mene, prepočítajú konverzným kurzom na eurá podľa zákona o účtovníctve. Vyhláška MF SR č.75/2008 Z. z. ustanovuje okrem iného, aj pravidlá zaokrúhľovania pri prechode na menu euro. Hovorí aj o tom, že pri zaokrúhľovaní prepočítaných súm aktív a pasív sa použije matematické pravidlo zaokrúhľovania. To znamená že suma do 0,004 eur vrátane sa zaokrúhli nadol. Suma od 0,005 eura vrátane sa už zaokrúhli na najbližší eurocent nahor. V jednoduchom účtovníctve sa rozdiely vzniknuté so zaokrúhľovania a kurzové rozdiely vykážu v účtovných knihách. V podvojnóm účtovníctve sa rozdiely vzniknuté zaokrúhľovaním a kurzové rozdiely vykážu na osobitne vytvorenóm analytickom účte.

Na daňové a colné účely sa sumy prepočítané konverzným kurzom na eurá delia podľa toho, či sú platbou do rozpočtu, alebo platbou z rozpočtu. Pri platbe zo štátneho

rozpočtu alebo rozpočtu obce, zaokrúhľujeme na najbližší eurocent nahor. Pri platbe do štátneho rozpočtu alebo rozpočtu obcí, zaokrúhľujeme zasa na najbližší eurocent nadol.

Zásada nepoškodenia občana hovorí o tom, že platby, ktoré štát dáva občanom, fyzickým osobám, ako napríklad dôchodky a rôzne sociálne dávky, sa zaokrúhľujú smerom nahor, všetky platby, ktoré zasa občan platí štátu napríklad dane a poplatky, sa zaokrúhľujú smerom nadol. Môžeme sa v praxi stretnúť aj so zaokrúhlením na najbližších 10 centov v prospech občana. Konečné sumy ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu sa zaokrúhľujú nadol, v prospech osôb ktoré tieto platby uhrádzajú. Konečné sumy ktoré sú výdavkom štátneho rozpočtu, sa zaokrúhľujú nahor v prospech príjemcov týchto platieb.

1.5. Zaokrúhľovanie a účtovanie z účtovného hľadiska

1.5.1. Vymedzenie majetku

Majetkom podniku sú všetky hmotné a nehmotné veci, ktoré podnik potrebuje pre svoju činnosť, teda prostriedky ktoré podnik obstaráva a používa na dosiahnutie svojich cieľov. Podľa definície autorky Šlosárovej sú majetkom aktíva účtovnej jednotky, ktoré sú výsledkom minulých udalostí, je pravdepodobné, že v budúcnosti zvýšia ekonomické úžitky účtovnej jednotky, a dajú sa spoľahlivo oceniť. Vykazujú sa v účtovnej závierke, vo výkaze o majetku a záväzkoch alebo v súvahe (Šlosárová a kol., 2016).

Obchodný zákonník definuje majetok ako: „*súhrn majetkových hodnôt (vecí, pohľadávok a iných práv a peniazmi oceniteľných iných hodnôt), ktoré patria podnikateľovi a slúžia alebo sú určené na jeho podnikanie*“ (§6, ods. 1, obchodný zákonník).

Majetok členíme z rôznych hľadísk, rozdeľujeme ho na obežný majetok a neobežný majetok, podľa toho, v akej časti prevádzkového cyklu sa nachádza.. Majetok členíme aj podľa spôsobu prenosu jeho hodnoty a to na odpisovaný a neodpisovaný majetok. Z vecnej stránky rozdeľujeme majetok na nehmotný, hmotný a finančný. Z časového hľadiska majetok rozdeľujeme na krátkodobý a dlhodobý majetok. Dlhodobý majetok zaradujeme ako neobežný, krátkodobý majetok ako obežný. Bližšie rozdelenie vidíme v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3: Rozdelenie majetku z časového hľadiska

Dlhodobý majetok	Krátkodobý majetok
- dlhodobý nehmotný majetok	- zásoby
- dlhodobý hmotný majetok	- finančné účty
- dlhodobý finančný majetok	- krátkodobé pohľadávky
- dlhodobé pohľadávky	

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Látečková A., 2015.

Vo všeobecnosti je zaužívané matematické pravidlo zaokrúhľovania, pri účtovaní majetku aj záväzkov. V podvojnóm účtovníctve sa účtuje majetok na účty podľa postupov účtovníctva pre podvojnú účtovníctvo nasledovne. Účtovná trieda 0 – Dlhodobý majetok. Podľa §32 sa v nej účtuje o dlhodobom majetku, o obstaraní dlhodobého majetku, o poskytnutých preddavkoch na dlhodobý majetok, o oprávkach a opravných položkách k dlhodobému majetku. Jej súčasťou sú nasledujúce skupiny:

- 01 – dlhodobý nehmotný majetok,
- 02 – dlhodobý hmotný majetok odpisovaný,
- 03 – dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný,
- 04 – obstaranie dlhodobého majetku,
- 05 – poskytnuté preddavky na dlhodobý majetok,
- 06 – dlhodobý finančný majetok,
- 07 – oprávky k dlhodobému nehmotnému majetku,
- 08 – oprávky k dlhodobému hmotnému majetku,
- 09 – opravné položky k dlhodobému majetku.

Do krátkodobého majetku patria zásoby, podľa postupov účtovania §43 účtovná trieda 1 – Zásoby. Na jej účtoch sa účtuje o obstaraní aj o opravných položkách k zásobám. Jej súčasťou sú nasledujúce skupiny:

- 11 – materiál,
- 12 – zásoby vlastnej výroby,
- 13 – tovar,
- 19 – opravné položky k zásobám.

Súčasťou krátkodobého majetku sú aj finančné účty, ktoré patria podľa §46 do účtovnej triedy 2. Jej súčasťou sú nasledujúce skupiny účtov:

- 21 – peniaze,

- 22 – účty v bankách,
- 23 – bežné bankové úvery,
- 24 – iné krátkodobé finančné výpomoci,
- 25 – krátkodobý finančný majetok,
- 26 – prevody medzi finančnými účtami,
- 29 – opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku.

Účtovná trieda 3 – zúčtovacie vzťahy podľa §48, obsahuje skupiny ako sú pohľadávky, záväzky, zúčtovanie so zamestnancami a orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia, ale aj zúčtovanie daní a dotácií. Napríklad na účte 321 – dodávatelia sa účtuje záväzok voči dodávateľovi pri jeho vzniku, na účte 325 – ostatné záväzky sa účtujú ostatné krátkodobé záväzky z obchodných vzťahov.

V účtovnej triede 4 sa účtujú kapitálové účty a dlhodobé záväzky podľa §58. Účtovná trieda 5, §63, sa týka nákladov. Účtovná trieda 6 výnosov, podľa §74. Účtovná trieda 7, podľa §84 a §85 sú uzávierkové účty a podsúvahové účty.

V jednoduchom účtovníctve sa záväzky účtujú v knihe záväzkov. Podľa §5 postupov účtovania pre jednoduché účtovníctvo, sa tam účtujú napríklad záväzky z obchodných vzťahov, záväzky z finančných vzťahov, záväzky voči zamestnancom, záväzky z prijatých preddavkov. Pre zaúčtovanie miezd zamestnancov slúžia podľa §7 postupov účtovníctva pomocné knihy záväzkov z pracovnoprávných vzťahov.

Majetok sa účtuje v pomocných knihách majetku podľa §6. V knihách dlhodobého majetku sa účtujú všetky druhy dlhodobého majetku jeho obstaranie aj vyradenie. Zásoby sa účtujú v knihe zásob, ceniny v knihe cenín podľa §11 a §12. V pokladničnej knihe a v knihe účet v banke, sa účtujú všetky stavy a pohyby peňažných prostriedkov. Ak je v účtovníctve otvorených niekoľko pokladníc alebo účtov v cudzej mene, otvorí sa pre každý druh meny nová kniha.

1.5.2. Účtovné odpisy

Účtovná jednotka si určuje výšky odpisov DHM v odpisovom pláne na základe očakávaní o použití majetku, intenzity využitia majetku, fyzického opotrebenia majetku. Hmotný majetok účtovná jednotka odpisuje počas predpokladanej doby používania, ktorá zodpovedá spotrebe budúcich ekonomických úžitkov. Účtovné odpisy sa účtujú podľa §69

ods. 2 postupov účtovania na nákladovom účte 551 – odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku.

Toto opatrenie ustanovuje podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove. V §69 sa hovorí o tom, že na ťarchu účtu 551 – Odpisy dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku sa účtujú odpisy tohto majetku, a zostatková cena tohto majetku pri jeho vyradení z používania z dôvodu likvidácie tohto majetku, okrem likvidácie z dôvodu škody, vyradenia z dôvodu predaja, darovania a iných podobných dôvodov.

Účtovné odpisy je účtovná jednotka povinná účtovať mesačne. Pričom začiatok odpisovania, počet desatinných miest aj spôsob zaokrúhľovania si určuje účtovná jednotka sama v internom predpise.

Príklad na účtovné odpisy: Účtovná jednotka obstarala automobil v hodnote 43 000 €. Predpokladá, že ho bude využívať rovnomerne počas 10 rokov, bude teda využívať časovú lineárnu metódu odpisovania. Mesačná výška odpisu sa vypočíta ako $43\,000 / (10 \cdot 12 \text{ mesiacov}) = 358,33\text{€}$. Účtovná jednotka sa rozhodne, že odpisy budú zaokrúhľované na celé eurá nahor. Výška mesačného odpisu automobilu bude potom 359 €.

Tabuľka č. 4: Účtovný prípad – mesačný odpis automobilu

Účtovný prípad	Suma	MD	D
Zaučtovanie mesačného odpisu automobilu cez interný účtovný doklad	359 €	551	082

Zdroj: vlastné spracovanie podľa postupov účtovania.

Účtovný rozvrh tvorí Prílohu č.1 záverečnej práce.

1.5.3. Vymedzenie záväzkov

Záväzok je z právneho hľadiska dobrovoľné prijatie akejkoľvek záväznosti voči druhej osobe, znamená niečo splniť, strpieť, dať. Podľa zákona o účtovníctve sa záväzkom rozumie existujúca povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vznikla z minulých udalostí, je pravdepodobné, že v budúcnosti zníži ekonomické úžitky účtovnej jednotky, a dá sa spoľahlivo oceniť podľa zákona o účtovníctve § 24 až 28. Záväzky sa vykazujú v ÚZ, vo výkaze o majetku a záväzkoch alebo v súvahe.

Zákon o účtovníctve hovorí aj o tom, že účtovná jednotka je povinná inventarizovať majetok, záväzky a rozdiel majetku a záväzkov, zaoberá sa tým zákon o účtovníctve bližšie v §29 a §30. Podľa IFRS sú záväzky definované ako súčasné povinnosti, ktoré vznikli z minulých udalostí, a ich vyrovnaním sa očakáva úbytok zdrojov, ktoré predstavujú ekonomické úžitky. Záväzok sa vykáže ak je pravdepodobné, že z neho budú plynúť nejaké ekonomické budúce úžitky a záväzok má obstarávaciu hodnotu, ktorá sa dá spoľahlivo oceniť.

Záväzky predstavujú cudzie zdroje majetku, vykazujú sa v súvahe na strane pasív. Vznik záväzkov sa spája so vznikom zmlúv ako vzťah medzi dvoma stranami. Zánik záväzkov sa spája naopak so splnením záväzku. Záväzky môžeme členiť podľa času, podľa zdrojov majetku a podľa obsahu a vzniku. Z časového hľadiska sú to krátkodobé a dlhodobé záväzky. Podľa zdrojov majetku sú to záväzky z vlastných zdrojov a záväzky z cudzích zdrojov. Podľa obsahu a vzniku sú to finančné záväzky, záväzky zo zúčtovacích vzťahov, kapitálové účty a dlhodobé záväzky.

Prehľadné usporiadanie majetku a zdrojov jeho krytia, teda aktíva a pasíva nájdeme v podvojnóm účtovníctve v súvahe. K poslednému dňu účtovného obdobia sa zostavuje riadna súvaha. Pri vyplňaní súvahy sa zapíšu konečné zostatky účtov majetku a zdrojov krytia majetku, zaokrúhlené na celé eurá matematicky. Rozlišujeme horizontálnu a vertikálnu štruktúru súvahy. Na Slovensku sa používa iba horizontálna forma súvahy: MAJETOK = VLASTNÉ IMANIE + ZÁVÄZKY. Horizontálna štruktúra výkazu Súvaha je uvedená v tabuľke č. 5.

Tabuľka č. 5: Štruktúra majetku a zdrojov krytia vo výkaze Súvaha

Strana aktív	Strana pasív
SPOLU MAJETOK	SPOLU VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄKY
A. Neobežný majetok	A. Vlastné imanie
A.I. Dlhodobý nehmotný majetok	A.I. Základné imanie
A.II. Dlhodobý hmotný majetok	A.II. Emisné ážio
A.III. Dlhodobý finančný majetok	A.III. Ostatné kapitálové fondy
	A.IV. Zákonné rezervné fondy
	A.V. Ostatné fondy zo zisku
	A.VI. Oceňovacie rozdiely z precenenia
	A.VII. Výsledok hospodárenia minulých rokov
	A.VIII. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení
B. Obežný majetok	B. Záväzky

B.I. Zásoby B.II. Dlhodobé pohľadávky B.III. Krátkodobé pohľadávky B.IV. Krátkodobý finančný majetok	B.I. Dlhodobé záväzky z obchodného styku B.II. Dlhodobé rezervy B.III. Dlhodobé bankové úvery B.IV. Krátkodobé záväzky B.V. Krátkodobé rezervy B.VI. Bežné bankové úvery B.VII. Krátkodobé finančné výpomoci
C. Časové rozlíšenie	C. Časové rozlíšenie

Zdroj: Látečková A., 2015.

Súvaha je formalizovaný prehľad, člení sa na druhy majetku na strane aktív, a zdroje majetku na strane pasív. Ukazovatele v súvahe sú uvedené k určitému dátumu, a na účely prezentácie vyjadrené v celých eurách.

1.5.4. Zdravotné poistenie

Pri účtovaní používame najmä účet 336 - Zúčtovanie s orgánmi sociálneho zabezpečenia a zdravotného poistenia. V účtovnej závierke tento účet vykazujeme v riadku 132 – Záväzky zo sociálneho poistenia.

„Platiteľ poistného je povinný vypočítať, platiť a odvádzať preddavok na poistné na účet príslušnej zdravotnej poisťovne v každom kalendárnom mesiaci. Preddavok na poistné sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nadol“ (Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení v znení neskorších predpisov §16, ods. 1).

„Zdravotná poisťovňa v ročnom zúčtovaní poistného vykoná výpočet sumy poistného z vymeriavacieho základu podľa §13, za všetkých platiteľov poistného okrem štátu a výpočet sumy preplatku na poistnom (ďalej len „preplatok“) a nedoplatku v členení podľa jednotlivých platiteľov poistného okrem štátu. Jednotlivé sumy poistného sa zaokrúhľujú na najbližší eurocent nadol“ (Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení v znení neskorších predpisov §19, ods. 3).

1.6. Zaokrúhľovanie a účtovanie z daňového hľadiska

Zaviedol sa jednotný postup zaokrúhľovania s účinnosťou od 1.1.2020 a to matematicky. Všetky prepočty podľa zákona o dani z príjmov (čo znamená aj daňové odpisy) sa budú riadiť týmto postupom (Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov).

1.6.1. Daňové odpisy

Zákon o dani z príjmov hovorí v §26 o postupoch pri odpisovaní hmotného majetku. Daňovník v prvom roku odpisovania zaradi hmotný majetok do odpisových skupín. V §27 je bližšie definované rovnomerné odpisovanie hmotného majetku. Zrýchlené odpisovanie hmotného majetku je bližšie definované v §28 zákona o dani z príjmov.

Do roku 2019 platilo o odpisoch nasledovné. „Ročný odpis vypočítaný podľa § 27 odseku 1 , resp. pomerná časť ročného odpisu podľa § 27 odseku 2 pri rovnomernom odpisovaní a ročný odpis vypočítaný podľa § 28 ods. 2 a 3 pri zrýchlenom odpisovaní sa zaokrúhľuje na celé eurá nahor (Zákon č.595/2003 Z. z. o dani z príjmov - platilo do 31.12.2019).

„Nový spôsob zaokrúhľovania sa uplatní v zdaňovacom období začatom najskôr od 1.1.2020, na daňové povinnosti za rok 2019 a roky predchádzajúce, na zdanenie príjmov zo závislej činnosti a funkčných požitkov zúčtovaných do 31.12.2019 a vyplatených do 31.01.2020 a na vykonanie ročného zúčtovania za rok 2019 sa použije postup zaokrúhľovania podľa §47 zákona o dani z príjmov v znení účinnom do 31.12.2019“ (Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov §47).

Tabuľka č. 6: Porovnanie účtovných a daňových odpisov

	Účtovné odpisy	Daňové odpisy
Právna úprava	zákon o účtovníctve	zákon o dani z príjmov
Miera opotrebenia	skutočná	nezodpovedá skutočnosti
Účtovanie	účtujú sa	neúčtujú sa
Zaokrúhľovanie	podľa vnútorného predpisu účtovnej jednotky	na dve desatinné miesta matematicky (od 1.1.2020)
Periodicita	mesačne	ročne

Zdroj: vlastné spracovanie podľa zákona o dani z príjmov a zákona o účtovníctve.

V tabuľke č. 6 prezentujeme rozdiely medzi účtovnými a daňovými odpismi.

1.6.2. Daň z príjmov

Podľa postupov účtovania sa účtuje daň z príjmov. Podnik je zodpovedný za to aby daň bola odvedená a teda podnik ako platiteľ dane zabezpečuje jej úhradu finančnému orgánu. Napríklad daň vybranú od daňovníka – zamestnanca, spoločníka, člena družstva

alebo daň zrazenú daňovníkovi teda daň vyberanú zrážkou z príjmov. Účtovná jednotka daň vypočíta podľa právnych predpisov a zrazí ju z hrubej mzdy zamestnanca alebo iných príjmov a uhradí ju správcovi dane.

Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v §47 s účinnosťou od 01.01.2020 hovorí o tom že všetky prepočty sa podľa tohto zákona zaokrúhľujú matematicky na dve desatinné miesta. Druhá číslica za desatinnou čiarkou sa upravuje podľa číslice, ktorá po nej nasleduje. Ak po zaokrúhľovanej číslici nasleduje číslica, ktorá je menšia ako 5, tak zaokrúhľovaná číslica zostáva bez zmeny. Ak by po zaokrúhľovanej číslici nasledovala číslica 5 alebo číslica väčšia ako 5, zaokrúhľovaná číslica sa zväčší o jednu.

Daňový bonus na vyživované dieťa, DBZÚ a nezdaniteľné časti základu dane sa zaokrúhľujú na eurocenty nahor. Takisto nezdaniteľné časti základu dane sa zaokrúhľujú nahor. Daňové záväzky a dotácie sa v účtovnej závierke vykazujú v riadku 133.

1.7.Účtovná závierka

ÚZ pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva sa zostavuje podľa Opatrenia MF SR č. 4455/2003 – 92. Opatrenia MF SR č. 4455/2003-92 ustanovujú podrobnosti o usporiadaní obsahovom vymedzení a označovaní položiek individuálnej ÚZ, a rozsahu údajov individuálnej ÚZ určených na zverejnenie pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov

„ÚZ je štruktúrovaná prezentácia skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytovaná osobám, ktoré tieto informácie využívajú (ďalej len „používatelia“). Účtovná jednotka zostavuje účtovnú závierku v prípadoch ustanovených týmto zákonom v štruktúre, ktorá nadväzuje na sústavu účtovníctva používanú v účtovnej jednotke. ÚZ tvorí jeden celok“ (§17, ods. 1, zákon o účtovníctve).

K dňu uzávierky je v ÚZ zachytený stav majetku, záväzkov, vlastného imania, výsledok hospodárenia a prehľad peňažných tokov. Ďalej poznámky ktoré vysvetľujú zmeny vlastného imania, postupy oceňovania, vysvetlivky, a účtovné zásady.

Opatrenia ani zákon o účtovníctve neupravujú spôsoby zaokrúhľovania pri zostavovaní ÚZ. Do výkazov sa prenášajú zostatky hlavnej knihy, tá vykazuje hodnoty v eurách a centoch, pričom ÚZ sa zostavuje v celých eurách. Môžu tak vzniknúť rozdiely

v dôsledku zaokrúhľovania. Aj v súčtových riadkoch, keď hodnoty získané sčítaním riadkov prvej, druhej a vyššej úrovne vykazujú rozdiely oproti hlavnej knihe, môžu však vzniknúť aj rozdiely v súvahe pri vyčíslení brutto a netto majetku na strane aktív a súčtom na strane pasív, alebo môžu vzniknúť rozdiely vo vykázanom výsledku hospodárenia v súvahe a vo výkaze ziskov a strát.

Pri zostavovaní ÚZ sa používa základné matematické pravidlo pre zaokrúhľovanie prirodzených čísel. Pri prenášaní údajov z hlavnej knihy do výkazov, sa pri zaokrúhľovaní postupuje tak, že ak po číslici ktorú zaokrúhľujeme nasleduje číslo menšie ako 5, zaokrúhľujeme nadol, ak nasleduje číslo väčšie ako 5 alebo rovné 5, tak sa zaokrúhľujeme nahor. Keďže sa údaje do výkazov účtovnej závierky uvádzajú v celých eurách, z dôsledku zaokrúhľovania sa môže stať že sa tieto údaje nerovnajú. Vtedy je potrebné urobiť korekciu jednotlivých riadkov a súčtov tak aby sa aktíva a pasíva rovnali a zároveň aby sa rovnal vykázaný výsledok hospodárenia v súvahe s výsledkom hospodárenia vo výkaze ziskov a strát.

Podľa zákona o účtovníctve musí účtovná jednotka účtovať tak, aby ÚZ dodržala zásadu verného a pravdivého zobrazenia, teda musí účtovať tak, aby ÚZ poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva a o finančnej situácii účtovnej jednotky. Zobrazenie v ÚZ je podľa zákona o účtovníctve verné, ak obsah položiek závierky zodpovedá skutočnosti a zároveň je v súlade s účtovnými metódami a zásadami. Zobrazenie je pravdivé, ak sú použité účtovné zásady a metódy ktoré vedú k vernému zobrazeniu v ÚZ (Podmanická, 2014).

Z daného tvrdenia autorky Podmanickej vyplýva, že ak sa dodržia zásady a metódy tak ÚZ bude poskytovať verný a pravdivý obraz. V účtovníctve sú zachytené rôzne javy, ktoré prebiehajú v dynamickom trhovom prostredí. Z hľadiska informačnej funkcie je potrebné pravdivé a verné zobrazenie posudzovať aj z hľadiska relevantnosti informácií, ktoré sú poskytované užívateľom.

Podnikatelia, ktorí majú povinnosť si dať overiť ÚZ audítorom, musia podľa zákona o účtovníctve zostaviť i výročnú správu. Tieto účtovné jednotky do poznámok dopĺňajú aj výkaz cash flow. Poznámky, výročná správa a cash flow nemajú presne určenú štruktúru. Účtovné jednotky si sami zvolia či tu uvedené čiastky budú zaokrúhľovať alebo nie.

Kým sme do roku 2008 na území slovenskej republiky používali slovenské koruny, do výkazov účtovnej závierky sa prenášali sumy zaokrúhlené na celé tisícky Sk. Od roku 2009, po zavedení meny euro, údaje v ÚZ vykazujeme zaokrúhlené na celé eurá.

Používatelia ÚZ potrebujú, aby bola spoľahlivá a neobsahovala klamlivé či zavádzajúce informácie. Podľa zákona o účtovníctve je spoľahlivosť dosiahnutá prostredníctvom zásady verného a pravdivého zobrazenia. Informácie v ÚZ sú spoľahlivé, ak ÚZ poskytuje verný a pravdivý obraz, a ak sú včasné a úplne. Určiť čo je verné a pravdivé je závislé od pochopenia celého komplexu rôznych skutočností v podnikaní.

Cieľom každej účtovnej jednotky je poskytovať verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva. Snažiť sa o dodržiavanie všetkých účtovných zásad a predpisov. Účtovať a zaokrúhľovať v súlade s právnymi normami tak, aby to pre účtovnú jednotku bolo čo najvýhodnejšie. Je dôležité neustále sledovanie zmien v zákonoch a predpisoch, pretože najmä daňové zákony ale aj ostatné zákony často prechádzajú drobnými, niekedy aj väčšími zmenami, ktoré môžu ovplyvniť ďalšie zaokrúhľovanie, účtovanie a vykazovanie majetku a záväzkov.

2. Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania

Hlavným cieľom bakalárskej práce je zameranie sa na zaokrúhľovanie, účtovanie a vykazovanie majetku a záväzkov v ÚZ. Skúmanie vplyvu zaokrúhľovania na účtovanie a vykazovanie majetku a záväzkov. Na posúdenie hlavného cieľa sme využili najmä podklady, ktoré nám poskytla mikro účtovná jednotka iko-Košťal, s. r. o. Túto účtovnú jednotku sme si vybrali na základe vlastnej skúsenosti a poznania spoločnosti. K splneniu hlavného cieľa sme si stanovili čiastkové ciele.

K čiastkovým cieľom patrí:

- hlavná charakteristika účtovnej jednotky iko-Košťal, s. r. o.,
- posúdenie udalostí ktoré nastali pri prechode na menu euro,
- posúdenie udalostí pri zostavovaní účtovnej závierky,
- sumarizácia zistených informácií a prípadné navrhnutie odporúčaní.

Pred začatím spracovania čiastkových cieľov bolo potrebné teoretické vymedzenie potrebných informácií. V prvej kapitole práce sme využili metódu abstrakcie. Čo znamená, že sme vyhľadávali dostupné zdroje, ktoré sa danej problematike venujú. Zdroje sme zhromažďovali a triedili podľa užitočnosti. Informácie sme získavali najmä z odbornej literatúry, právnych predpisov, zákonov a opatrení ktoré sa problematike venujú.

Tretia kapitola sa zaoberá výsledkami práce. Pozorujeme vplyv zaokrúhľovania, vzniknuté rozdiely a ich prípadný dopad na dodržanie verného a pravdivého zobrazenia skutočností. K výsledkom sme dospeli na základe informácií a ich analýzy, ktoré sme získali z hlavnej knihy a ÚZ spoločnosti iko-Košťal, s. r. o.

3. Výsledky práce a diskusia

Pre vypracovanie praktickej časti práce sme sa rozhodli využiť informácie, ktoré nám poskytla mikro účtovná jednotka iko – Košťal, s. r. o. Spoločnosť sa od roku 2004 zaoberá vypracovaním projektovej dokumentácie projektu technického, technologického a energetického vybavenia stavieb. Rôznym slaboprúdovým rozvodom, elektroinštaláciám a štruktúrovanej kabeláži, ďalej má vo svojej činnosti aj výskum trhu a verejnej mienky, reklamnú a propagačnú činnosť. Od roku 2019 do svojej činnosti spoločnosť zaradila aj administratívne služby, prenájom hnutelných vecí, sprostredkovateľskú činnosť v oblasti obchodu, služieb a výroby, prípravné práce k realizácii stavby, kúpu tovaru na účely jeho predaja, či inžiniersku činnosť (Výpis z Obchodného registra Okresného súdu Trenčín, 2021).

3.1. Prechod na menu euro

3.1.1. Kurzové rozdiely pri prechode na menu euro

Od 1.1.2009 sa na území slovenskej republiky používa mena euro, a tak účtovná jednotka musela preúčtovať všetky peňažné sumy v účtovníctve zo slovenskej koruny na eurá kurzom 1€ = 30,1260 Sk. V tabuľke č. 7 prezentujeme prehľad konečných stavov v slovenských korunách a preúčtovaných počiatočných stavov v eurách jednotlivých účtov účtovnej jednotky iko-Košťal, s. r. o.

Tabuľka č. 7: Konečné a počiatočné stavy iko-Košťal, s. r. o.

účet	31.12.2008 MD KS Sk	31.12.2008 D KS Sk	1.1.2009 MD PS EUR	1.1.2009 D PS EUR
022-028	5160,00		171,28	
022-100	233974,40		7766,53	
042-100	72018,50		2390,58	
042-200	41904,00		1390,96	
082-088		5160,00		171,28
082-100		222342,00		7380,40
112-102	1043,00		34,62	
121-100	316043,20		10490,71	

221-100		139729,04		4638,15
314-100	1600,00		53,11	
315-100	26942,65		894,33	
321-100		123887,30		4112,32
323-101		11600,00		385,05
323-102		32681,00		1084,81
326-100		5915,37		196,35
331-100		15781,00		523,83
333-100		12638,00		419,50
336-100		2840,00		94,27
336-200		7021,00		233,05
341-100		7727,00		256,49
342-100		1776,00		58,95
343-100	48444,00		1608,05	
365-100		50958,50		1691,51
381-100	8159,40		270,84	
385-100	821,00		27,25	
411-101		160000,00		5311,03
411-102		40000,00		1327,76
421-100		17572,00		583,28
429-100	4058,54		134,72	
429-200	55408,69		1839,23	
431-100	48138,83		1597,92	
472-100		6088,00		202,08

Zdroj: vlastné spracovanie podľa iko-Košťal, s. r. o.

V tabuľke č. 8 prezentujeme ako boli konkrétne sumy prepočítané a či vznikli kurzové rozdiely.

Tabuľka č. 8: Prepočty na menu euro (iko-Košťal, s. r. o.)

Účet	1.1.2009 MD PS EUR	1.1.2009 D PS EUR	Prepočet MD	Prepočet D	
022-028	171,28		171,28		
022-100	7766,53		77,66,53		
042-100	2390,58		2390,58		

042-200	1390,96		1390,96		
082-088		171,28		171,28	
082-100		7380,40		7380,40	
112-102	34,62		34,62		
121-100	10490,71		10490,72		Kurzový zisk 0,01 €
221-100		4638,15		4638,15	
314-100	53,11		53,11		
315-100	894,33		894,333		
321-100		4112,32		4112,32	
323-101		385,05		385,05	
323-102		1084,81		1084,81	
326-100		196,35		196,35	
331-100		523,83		523,84	Kurzová strata 0,01 €
333-100		419,50		419,50	
336-100		94,27		94,27	
336-200		233,05		233,05	
341-100		256,49		256,48	Kurzový zisk 0,01 €
342-100		58,95		58,95	
343-100	1608,05		1608,05		
365-100		1691,51		1691,51	
379-000				0,02	
381-100	270,84		270,85		Kurzový zisk 0,01 €
385-100	27,25		27,25		
411-101		5311,03		5311,03	
411-102		1327,76		1327,76	
421-100		583,28		583,28	
429-100	134,72		134,72		
429-200	1839,23		1839,23		
431-100	1597,92		1597,92		
472-100		202,08		202,08	

Zdroj: vlastné spracovanie podľa iko-Košťal, s. r. o.

Účtovná jednotka použila konverzný kurz ktorý bol 1€ = 30,1260 Sk, zaokrúhľovala na 2 desatinné miesta. Pri väčšine účtov nevznikol žiadny kurzový rozdiel.

Avšak pri účte 121-100 nedokončená výroba bol prepočet na euro 10490,72 €, no ako počiatočný stav tohto účtu vykázala účtovná jednotka sumu 10 490,71 €. Vznikol jej tak kurzový rozdiel zo zaokrúhľovania 0,01 €, tento rozdiel účtovná jednotka zaúčtovala na účet 121-100 nedokončená výroba na stranu MD, a na stranu D účet 663-100 kurzový zisk. Na účte 331-100 ostatné záväzky voči zamestnancom vznikla kurzová strata. Prepočet na menu euro bol 523,84 €, no ako počiatočný stav účtovná jednotka vykázala 523,83 €. Tento vzniknutý kurzový rozdiel -0,01 €, zaúčtovala účtovná jednotka na stranu MD účet 563-300 kurzová strata, a na stranu D účet 331-100 ostatné záväzky voči zamestnancom.

Pri prepočítavaní účtov 341-100 daň z príjmov - predpis dane, a 381-100 náklady budúcich období, vznikli tiež kurzové rozdiely v oboch prípadoch 0,01 €, kurzové zisky.

Tabuľka č. 9: Zaúčtovanie kurz. rozdielov

Text účtovného prípadu	Suma v €	MD	D
Z titulu prepočtu nedokončenej výroby - kurzový zisk	0,01	121-100	663-300
Z titulu prepočtu zamestnancov – kurzová strata	-0,01	563-300	331-100
Z titulu prepočtu dane z príjmov - kurzový zisk	0,01	341-100	663-300
Z titulu prepočtu nákladov bud. období – kurzový zisk	0,01	381-100	663-300

Zdroj: vlastné spracovanie podľa iko-Košťal, s. r. o.

V štyroch prípadoch teda vznikli kurzové rozdiely.

3.1.2. Prepočet základného imania

Základné imanie (ďalej len „ZI“) spoločnosti iko-Košťal, s. r. o. bolo 200 000 Sk. Tvorili ho vklady 2 spoločníkov, A a B. Spoločník A: vklad 160 000 Sk, spoločník B: vklad 40 000 Sk. K 1.1.2009 obchodný register ZI 200 000 Sk, prepočítal v zmysle generálneho zákona č.659/2007 Z. z. túto sumu na eurá. Prepočítalo sa celé ZI aj jednotlivé vklady v obchodnom registri, podľa konverzného kurzu 1 € = 30,1260 Sk. Prepočty v obchodnom registri boli nasledovné:

- 40 000 Sk = 1327,756755 €,
- 60 000 Sk = 5311,027020 €,
- 200 000 Sk = 6638,783775 €.

Najneskôr do jedného roka od zavedenia eura mala účtovná jednotka prijať rozhodnutie zaokrúhľenia týchto súm. Ak účtovná jednotka vykoná zaokrúhľenie smerom

nahor, najviac však na celé číslo k najbližšiemu euru, tak na túto premenu možno použiť prostriedky z nerozdeleného zisku predchádzajúcich účtovných období, alebo iné vlastné zdroje financovania. Ak účtovná jednotka vykoná zaokrúhlenie smerom nadol, rozdiel z tohto zaokrúhlenia sa odvedie do rezervného fondu alebo nedeliteľného fondu, pričom tento rozdiel nebude patriť medzi príjmy ani výnosy dosiahnuté z činnosti alebo nakladania s majetkom. Zápis ktorý bol uskutočnený do dňa 31.12.2009 nepodlieha poplatkovej povinnosti ani žiadnym súdnym poplatkom, správnym poplatkom ani iným poplatkom.

Účtovná jednotka iko-Košťal, s. r. o. na túto skutočnosť zabudla a rozhodnutie o zaokrúhlení nepodala do 31.12.2009. Až o 10 rokov neskôr, na valnom zhromaždení 12.1.2019 bolo prijaté rozhodnutie zaokrúhlenia týchto súm nasledovne.

Tabuľka č. 10: Prepočet ZI a vkladov spoločníkov iko-Košťal, s. r. o.

ZI a vklady v Sk	Prepočet	Zaokrúhlenie
ZI 200 000 Sk	6638,783775 €	6640,00 €
vklad 60 000 Sk	5311,027020 €	5312,00 €
vklad 40 000 Sk	1327,756755 €	1328,00 €

Zdroj: vlastné spracovanie podľa -Výpis z obchodného registra Okr. súdu Trenčín.

Účtovná jednotka sa rozhodla zaokrúhľovať celé eurá nahor. Pri zaokrúhľovaní smerom nahor, sa vzniknutý rozdiel účtuje na ľarchu príslušného účtu vlastného imania so súvzťažným zápisom v prospech účtu 411 - základné imanie. Keby sa rozhodli zaokrúhliť smerom nadol, účtovali by vzniknutý rozdiel na ľarchu účtu 411 – ZI, so súvzťažným zápisom v prospech účtu 417 – zákonný rezervný fond z kapitálových vkladov alebo účet 418 –nedeliteľný fond z kapitálových vkladov.

Účtovná jednotka toto rozhodnutie prijala až v roku 2019. Museli teda vzniknuté rozdiely so zaokrúhlenia 0,97 € a 0,24 € zaplatiť fyzicky do pokladnice.

Tabuľka č. 11: Zaúčtovanie kurzových rozdielov z vkladov iko-Košťal, s. r. o.

Text účtovného prípadu	Suma v €	MD	D
Kurzové rozdiely spoločník A	0,97	211	411-101
Kurzové rozdiely spoločník B	0,24	211	411-102

Zdroj: vlastné spracovanie podľa iko-Košťal, s. r. o.

Tieto doplatky ktoré konatelia v roku 2019 fyzicky zaplatili do pokladnice sa považovali za zvýšenie základného imania.

3.1.3. Prepočet hmotného majetku

Účtovná jednotka iko-Košťal, s. r. o. eviduje nasledovný hmotný majetok pri ktorom uplatňuje rovnomerný spôsob odpisovania. K 31.12.2008 má nasledovné stavy majetku uvedené v Sk.

Tabuľka č. 12: Majetok na účte 022-100 v Sk

Majetok účet 022-100	Obstarávacia cena	Oprávky	Zostatková cena
Tlačiareň HP Laser Jet 6L	15060,00 Sk	15060,00 Sk	
Počítačová zostava	48401,60 Sk	48401,60 Sk	
Notebook Acer	31898,90 Sk	31989,90 Sk	
Notebook Toshiba	45449,50 Sk	45449,50 Sk	
Počítač ASUS	32940,20 Sk	28824,00 Sk	4116,20 Sk
Počítač	60133,20 Sk	52617,00 Sk	7516,20 Sk
Spolu:	233974,40 Sk	222342,00 Sk	11632,40 Sk

Zdroj: vlastné spracovanie podľa iko-Košťal, s. r. o.

Tabuľka č. 13: Majetok na účte 022-028 v Sk

Majetok účet 022-028	Obstarávacia cena	Oprávky	Zostatková cena
Tlačiareň HP DJ 930C	5160,00 Sk	5160,00 Sk	
Spolu	5160,00 Sk	5160,00 Sk	

Zdroj: vlastné spracovanie podľa iko-Košťal, s. r. o.

K 1.1.2009 prepočítala účtovná jednotka konverzným kurzom 1 € = 30,1260 Sk, jednotlivé peňažné sumy zo Sk na eurá. Zaokrúhľovala na dve desatinné miesta matematicky.

Tabuľka č. 14: Majetok na účte 022-100 v €

Majetok účet 022-100	Obstarávacia cena	Oprávky	Zostatková cena
Tlačiareň HP Laser Jet 6L	499,90 €	499,90 €	
Počítačová zostava	1606,64 €	1606,64 €	
Notebook Acer	1061,87 €	1061,87€	
Notebook Toshiba	1508,65 €	1508,65 €	
Počítač ASUS	1093,41 €	956,78 €	136,63 €
Počítač	1996,06 €	1746,56 €	249,50 €

Spolu:	7766,53 €	7380,40 €	386,13 €
---------------	------------------	------------------	-----------------

Zdroj: vlastné spracovanie podľa iko-Košťal, s. r. o.

Tabuľka č. 15: Majetok na účte 022-028 v €

Majetok účet 021-028	Obstarávacia cena	Oprávky	Zostatková cena
Tlačiareň HP DJ 930C	171,28 €	171,28 €	
Spolu	171,28 €	171,28 €	

Zdroj: vlastné spracovanie podľa iko-Košťal, s. r. o.

Pri prepočte a zaokrúhlení hmotného majetku nevznikli žiadne kurzové rozdiely

3.1.4. Prepočet obchodných záväzkov

Účtovná jednotka mala na konci roka 2008 nesplatené záväzky ktoré k 1.1.2009 prepočítala na €, a zaokrúhlila na dve desatinné miesta matematicky. Tento prepočet a zaokrúhlenie nemalo žiadny nepriaznivý vplyv na splatenie záväzkov počas roku 2009.

Tabuľka č. 16: Obchodné záväzky iko-Košťal, s. r. o.

Záväzok	Stav k 31.8.2008	Prepočet k 1.1.2009	Zaokrúhlenie
A	5147,50 Sk	170,865697 €	170,87 €
B	2560,00 Sk	84,9764323 €	84,98 €
C	36433,00 Sk	1209,35405 €	1209,35 €
D	3298,70 Sk	109,49678 €	109,50 €
E	4000,00 Sk	132,775675 €	132,78 €
F	1190,00 Sk	39,5007635 €	39,50 €
G	12942,50 Sk	429,612295 €	429,61 €

Zdroj: vlastné spracovanie podľa iko-Košťal, s. r. o.

Prechodom na menu euro musela účtovná jednotka k 1.1.2009 veľa prepočítavať, s tým súvisí aj a zaokrúhľovanie prepočítaných súm. Avšak žiadny významný vplyv zaokrúhľovanie nespôsobilo. Účtovné softvéry a programy boli už natoľko prepracované že program sám prepočítaval všetky peňažné sumy podľa nastaveného kurzu, ktorý bol 1€=30,1260 Sk. Účtovníci teda nemuseli ručne prepočítavať všetky sumy, urobil to program. Účtovná jednotka teda prechod na euro zvládla bez komplikácií.

3.2. Účtovná zvierka vybranej účtovnej jednotky

Na konci účtovného obdobia účtovná jednotka zostavuje ÚZ. Do ÚZ sa prenášajú sumy zaokrúhlené na celé eurá. V nasledujúcej tabuľke zjednodušenej súvahy prezentujeme aj prehľad toho ako účtovná jednotka jednotlivé sumy zaokrúhlila. V prílohe č.2 sa nachádza aj kompletná účtovná zvierka mikro účtovnej jednotky iko-Košťal, s. r. o. zostavená k 31.12.2019.

Tabuľka č. 17: Zjednodušená súvaha aktíva k 31.12.2019

Číslo	Označenie	Popis	Netto stav v €	Zaokrúhlenie na celé eurá
01		Spolu majetok	140292,74	140293
02	A.	Neobežný majetok	127057,06	127057
03	A. I.	Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	
04	A. II.	Dlhodobý hmotný majetok súčet	127057,06	127057
05	A. II. 1.	Pozemky a stavby	110742,73	110743
06	A: II. 2.	Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	16314,33	16314
07	A. II. 3.	Ostatný dlhodobý hmotný majetok	0,00	
08	A. II. 4.	Opravná položka k nadobudnutému majetku	0,00	
09	A. III.	Dlhodobý finančný majetok súčet	0,00	
10	A. III. 1.	Podielové cenné papiere	0,00	
11	A: III. 2.	Ostatný dlhodobý finančný majetok	0,00	
12	A. III. 3.	Účty v bankách s dobou viazanosti dlhšou ako 1 rok	0,00	
13	A. III. 4.	Ostatný dlhodobý finančný majetok	0,00	
14	B.	Obežný majetok	13235,68	13236
15	B. I	Zásoby	38,79	39
16	B. II.	Dlhodobé pohľadávky	0,00	
17	B. III.	Krátkodobé pohľadávky súčet	9662,81	9663
18	B. III. 1.	Pohľadávky z obchodného styku	8553,25	8553

19	B. III. 2.	Sociálne poistenie, daňové pohľadávky a dotácie	0,00	
20	B. III. 3.	Ostatné pohľadávky	1109,56	1110
21	B. IV.	Finančný majetok	3534,08	3534
22	B. IV. 1.	Peniaze a účty v bankách	3534,08	3534
23	B. IV. 2.	Ostatné finančné účty	0,00	

Zdroj: vlastné spracovanie podľa iko-Košťal, s. r. o.

V tabuľke č. 17 prezentujeme súvahu, stavy aktív sumy v € pred zaokrúhlením a po zaokrúhlení. Sumy takto zaokrúhlené na celé eurá sa zobrazujú v účtovnej závierke. V tabuľke č. 18 budú zobrazené stavy pasív, taktiež sumy pred zaokrúhlením a po zaokrúhlení na celé eurá. Strana aktív a strana pasív sa musí v konečnom dôsledku rovnať.

Tabuľka č. 18: Zjednodušená súvaha pasíva k 31.12.2019

Číslo	Označenie	Popis	Stav v €	Zaokrúhlenie na celé eurá
24		Spolu vlastné imanie a záväzky	140292,74	140293
25	A.	Vlastné imanie	51571,89	51572
26	A. I.	Základné imanie	6640,00	6640
27	A. I. 1.	Základné imanie a zmeny základného imania	6640,00	6640
28	A. I. 2.	Pohľadávky za upísané vlastné imanie	0,00	
29	A. II.	Kapitálové fondy	0,00	
30	A. III.	Fondy zo zisku	664,00	664
31	A. IV.	Oceňovacie rozdiely	0,00	
32	A. V.	Nerozdelený zisk alebo neuhradená strata minulých období	29559,13	29559
33	A. VI.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	14708,76	14709
34	B.	Záväzky	88720,85	88721
35	B. I.	Dlhodobé záväzky okrem rezerv a úverov	75218,58	75219
36	B. II.	Dlhodobé rezervy	0,00	

37	B. III.	Dlhodobé bankové úvery	0,00	
38	B. IV.	Krátkodobé záväzky okrem rezerv, úverov a výpomoci	12250,64	12250
39	B. IV. 1.	Krátkodobé záväzky z obchodného styku	1930,20	1929
40	B. IV. 2.	Záväzky voči zamestnancom a zo soc. Poistenia	248,60	249
41	B. IV. 3.	Daňové záväzky a dotácie	4115,64	4116
42	B. IV. 4.	Ostatné krátkodobé záväzky	5956,20	5956
43	B. V.	Krátkodobé rezervy	880,00	880
44	B. VI.	Bežné bankové úvery	371,63	372
45	B. VII.	Krátkodobé finančné výpomoci	0,00	

Zdroj: vlastné spracovanie podľa iko-Košťal, s. r. o.

V súvahe sme použili matematické pravidlo zaokrúhľovania. Avšak aby sa nám strany aktív a pasív rovnali, v riadku č. 39 – Krátkodobé záväzky z obchodného styku sme sumu 1930,20 € zaokrúhlili smerom nadol na sumu 1929 €. To spôsobilo že súčtový riadok č. 38 - Krátkodobé záväzky, vykazuje sumu 12 250 €. Keby sme tento súčtový riadok zaokrúhlili matematicky z 12 250,64 € by výsledná suma zaokrúhlená matematicky na celé eurá bola 12 251 €. Preto sme tento riadok nemohli zaokrúhliť matematicky, ale ručne sme ho zaokrúhlili smerom nadol na sumu 12 250 €. Všetky ostatné riadky sme zaokrúhlili matematicky na celé eurá. Na strane aktív – spolu majetok, vykazujeme sumu po zaokrúhlení na celé eurá 140 293 €. Rovnakú sumu vykazujeme na strane pasív – spolu vlastné imanie a záväzky 140 293 €.

Súčasťou ÚZ v podvojnóm účtovníctve je okrem súvahy aj výkaz ziskov a strát.

Tabuľka č. 19: Zjednodušený výkaz ziskov a strát k 31.12.2019

Číslo	Označenie	Popis	Stav v €	Zaokrúhlenie na celé eurá
01	*	Výnosy z hospodárskej činnosti spolu súčet	69311,57	69312
02	I.	Tržby z predaja tovaru	500,00	500
03	II.	Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb	67937,98	67938

04	III.	Zmena stavu vnútroorganizačných zásob		
05	IV.	Aktivácia		
06	V	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného a hmotného majetku		
07	VI.	Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	873,59	874
08	*	Náklady na hospodársku činnosti spolu súčet	50976,05	50976
09	A.	Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru	1089,36	1089
10	B.	Spotreba materiálu, energie a ostatné	7940,94	7941
11	C.	Služby	22641,82	22642
12	D.	Osobné náklady	8284,71	8285
13	E.	Dane a poplatky	414,43	414
14	F.	Odpisy a opravné položky	9156,83	9157
15	G.	Zostatková cena predaného majetku		
16	H.	Opravné položky k pohľadávkam		
17	I.	Ostatné náklady na hospodársku činnosť	1447,96	1448
18	**	Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	18335,52	18336
19	*	Pridaná hodnota	36765,86	36766
20	*	Výnosy z finančnej činnosti spolu súčet		
21	VII.	Tržby z predaja cenných papierov a podielov		
22	VIII.	Výnosy z dlhodobého finančného majetku		
23	IX.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku		

24	X.	Výnosové úroky		
25	XI.	Kurzové zisky		
26	XII.	Ostatné výnosy z finančnej činnosti		
27	*	Náklady na finančnú činnosť spolu súčet	458,84	459
28	J.	Predané cenné papiere a podiely		
29	K.	Náklady na krátkodobý finančný majetok		
30	L.	Opravné položky k finančnému majetku		
31	M.	Nákladové úroky	227,59	228
32	N.	Kurzové straty		
33	O.	Ostatné náklady na finančnú činnosť	231,25	231
34	**	Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	-458,84	-459
35	**	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením	17876,68	17877
36	P.	Daň z príjmov	3167,92	3168
37	Q.	Prevod podielov na výsl. hospodárenia spoločníkov		
38	***	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	14708,76	14709

Zdroj: vlastné spracovanie podľa iko-Košťal, s. r. o.

Údaje vo výkaze ziskov a strát účtovná jednotka zaokrúhlila matematicky na celé eurá. Nebolo potrebné jednotlivé riadky ani súčtové riadky upravovať.

Účtovná jednotka počas celej existencie dbá na to, aby bola dodržaná zásada verného a pravdivého zobrazenia skutočností. Do ÚZ sa prenášajú sumy zaokrúhlené na celé eurá. Táto skutočnosť však nijak negatívne neovplyvnila dodržanie zásady verného a pravdivého zobrazenia, zaokrúhľovanie teda v našom prípade nemá veľký vplyv na vykazovanie v ÚZ. Do roku 2008, kedy sa na našom území používala slovenská koruna, sa údaje do účtovnej závierky prenášali zaokrúhlené na celé tisícky. Dnes sa 1000 Sk po

prepočte na eurá rovná 33,19 €. Znamená to, že údaje v ÚZ boli prezentované s presnosťou na 33,19 €. Dnes sú údaje v účtovnej závierke prezentované s presnosťou na 1€.

Z toho vyplýva, že údaje vykazované v ÚZ sa vo veľkej miere neodlišujú od údajov vedených v hlavných knihách. Rozdiely ktoré pri zaokrúhľovaní vznikajú sú teda minimálne, a neovplyvňujú verný a pravdivý obraz o skutočnostiach.

Súčasťou ÚZ sú aj poznámky. Údaje v poznámkach nemajú presne stanovený spôsob zaokrúhľovania. Myslíme si že by bolo jednoduchšie a prehľadnejšie keby sa údaje prezentované v poznámkach vykazovali a zaokrúhľovali rovnakým spôsobom ako údaje vykazované v súvahe či výkaze ziskov a strát.

Usúdili sme, že pri mikro účtovných jednotkách, ktoré nedosahujú obrovské obraty, tržby, zisk, a nemajú veľmi veľa transakcií počas roka, je vplyv zaokrúhľovania zanedbateľný. Iné je to však pri väčších účtovných jednotkách, ktoré majú počas účtovného obdobia veľa transakcií. Účtovným jednotkám, ktoré majú veľa účtovných prípadov ktoré sa týkajú platieb zo zahraničia, tiež môžu vznikáť kurzové rozdiely so zaokrúhľovania.

Takisto rozdiely spôsobené zaokrúhľovaním vznikajú účtovným jednotkám, ktoré evidujú a účtujú veľké množstvo tovaru či materiálu na sklade. Materiál, tovar, zásoby, sa evidujú na skladových kartách často s presnosťou na 4, niekedy aj 6 desatinných miest. Potom, pri predaji týchto výrobkov sa na faktúre uvádzajú sumy zaokrúhlené na 2 desatinné miesta. Ak má účtovná jednotka takýchto účtovných prípadov veľa, môžu vznikáť rozdiely spôsobené zaokrúhľovaním. Môže sa to premietnuť aj vo vykazovaní v účtovnej závierke, kde sa uvádzajú sumy zaokrúhlené na celé eurá.

Aby účtovná jednotka zabránila vzniku kurzových rozdielov zo zaokrúhľovania, musela by obchodovať iba s krajinami eurozóny, teda by nedochádzalo k prepočítavaniu kurzov a tým pádom by nevznikali kurzové rozdiely. Pokiaľ by sa bežné účtovníctvo viedlo zaokrúhlené na celé eurá, tak ako sa vykazujú údaje v ÚZ, tiež by sme zabránili vzniku týmto rozdielom.

Účtovné jednotky, ktoré majú naozaj veľa transakcií a účtovných prípadov, by mali v ÚZ, v poznámkach uvádzať informácie o zaokrúhľovaní, aby nevznikli klamlivé informácie pre používateľov. Aby bola dodržaná zásada verného a pravdivého zobrazenia skutočností, mali by všetky účtovné jednotky v poznámkach uvádzať všetky informácie

o zaokrúhľovaní a kurzových rozdielov ktoré im počas účtovného obdobia vznikli. To, že sa bežné účtovníctvo vedie s presnosťou na 2 desatinné miesta, ale do ÚZ sa vykazujú sumy zaokrúhlené na celé eurá nevnímame ako problém.

Zásada verného a pravdivého zobrazenia skutočností je dodržaná, nakoľko vplyv zaokrúhľovania v ÚZ nevnímame ako významný. ÚZ je zostavovaná s presnosťou na 1€. Jedná sa len o malé centové rozdiely, ktoré nemajú veľký vplyv, ale je dobré ak všetky potrebné doplňujúce informácie účtovná jednotka uvádza v poznámkach.

Záver

Cieľom bakalárskej práce bolo zhodnotenie vplyvu zaokrúhľovania na účtovanie a vykazovanie majetku a záväzkov v ÚZ. Na začiatku sme charakterizovali základné pojmy ako sú majetok, záväzky, zaokrúhľovanie, účtovná závierka a všetky ich prepojenia. Definovali sme zásady a metódy používané v účtovníctve s dorazom na dodržanie verného a pravdivého obrazu skutočností. Záverom po spracovaní prvej kapitoly bolo definovanie základných pojmov a zhodnotenie pravidiel zaokrúhľovania v účtovníctve.

Potrebné podklady na vypracovanie praktickej časti práce sme čerpali z účtovnej závierky a hlavnej knihy ktorú nám poskytla spoločnosť iko-Košťal, s. r. o. Prezentovali sme udalosti, ktoré nastali v spoločnosti pri prechode zo slovenskej koruny na menu euro. Komentovali sme vzniknuté rozdiely, ktoré vznikli pri prepočte a následnom zaokrúhlení peňažných súm. Ďalej sme skúmali vplyv zaokrúhľovania pri zostavovaní ÚZ, nakoľko v ÚZ sa vykazujú sumy zaokrúhlené na celé eurá.

Na základe výsledkov skúmania všetkých okolností sme dospeli k záveru, že vplyv zaokrúhľovania nemal významný dopad pri prechode na menu euro a nemá ani pri zostavovaní účtovných závierok. Rozdiely ktoré vznikli účtovnej jednotke iko-Košťal, s. r. o. pri zaokrúhľovaní boli iba minimálne, a neovplyvnili dodržanie verného a pravdivého obrazu skutočností.

Počas celého roka sa bežné účtovníctvo vedie zaokrúhlené na dve desatinné miesta a do závierky prenášame údaje zaokrúhlené na celé eurá. Túto skutočnosť vnímame ako administratívnu prácu navyše, účtovníci sa musia sústrediť na správne zaokrúhľovanie. Myslíme si že by sa práca na konci roka zjednodušila, keby sa bežné účtovníctvo a účtovná závierka zaokrúhľovali rovnakým spôsobom. Verný a pravdivý obraz o skutočnostiach však vplyvom zaokrúhlenia podľa nás nie je významne ovplyvnený.

Zoznam použitej literatúry

Tlačené knihy, monografie, vedecko-kvalifikačné práce

- (1) BELIC, Miroslav – STRIEŽOVSKÁ, Janka. *Matematika 4 pre prvý stupeň základných škôl*. Bratislava: AITEC s. r. o., 2013. 80 s. ISBN 978-80-8146-090-6.
- (2) CENIGOVÁ, Anna. *Podvojný účtovníctvo podnikateľov*. Bratislava: vydavateľstvo Ceniga, 2007. 622 s. ISBN 80-9696-960-9.
- (3) FEKETEOVÁ, Renáta. *Teória účtov*. 1. vydanie. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2009. 80s. ISBN 978-80-225-2763-7.
- (4) HACHEROVÁ, Žofia – PATAKY, Jozef – LÁTEČKOVÁ, Anna. *Účtovníctvo podnikateľov*. Druhé nezmenené vydanie. Nitra: Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, 2008. 251s. ISBN 978-80-552-0100-9.
- (5) LACOVÁ, Ľudmila – HVAŠTOVÁ, Jozefína – MANOVÁ, Eva. *Účtovníctvo 2*. Ružomberok: vydavateľstvo VERBUM, 2010. 292s. ISBN 978-80-8084-565-0.
- (6) LÁTEČKOVÁ, Anna. *Automatizácia účtovníctva*. 1. vydanie. Nitra: Vydavateľstvo SPU v Nitre, 2005. 95 s. ISBN 80-8069-632-2.
- (7) LÁTEČKOVÁ, Anna. *Základy účtovníctva*. 1. vydanie. Nitra: Vydavateľstvo SPU v Nitre, 2015. 165 s. ISBN 978-80-552-1313-2.
- (8) PATAKY, Jozef – ŠKORECOVÁ, Emília – BITTEROVÁ, Miriam. *Podvojný účtovníctvo pre samoukov*. 1.vydanie. Nitra: Effeta, 2007. 232 s. ISBN 978-80-89245-05-5.
- (9) PODMANICKÁ, Martina. Etický aspekt aplikácie zásady pravdivého a verného obrazu o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva účtovnej jednotky. In: *Etika v účtovníctve a auditorstve*: zborník z konferencie, Vydavateľstvo EKONÓM, Bratislava, 2008, ISBN 978-80-225-2563-3.
- (10) STAŠOVÁ, Lenka – ANDREJOVSKÁ, Alena. *Základy účtovníctva v podnikateľskej praxi*. 2010 84s. ISBN 978-80-808-6167-4.
- (11) ŠLOSÁR, Rudolf - NOVÁK, Jaromír. *Didaktika účtovníctva B*. 2. prepracované vydanie. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2017. 309 s. ISBN 978-80-225-4403-0.
- (12) ŠLOSÁR, Rudolf – ŠLOSÁROVÁ, Anna. *Podvojný účtovníctvo pre podnikateľov*. Bratislava: Iura Edition, 2005. 199 s. ISBN 80-8078-043-9.
- (13) ŠLOSÁROVÁ, Anna - BLAHUŠIAKOVÁ, Miriam. *Analýza účtovnej závierky*. Druhé prepracované a doplnené vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer, 2020. 440 s. ISBN 978-80-571-0166-6.

(14) ŠLOSÁROVÁ, Anna a kolektív. *Analýza účtovnej závierky*. Bratislava: Iura Edition, 2006, 478 s. ISBN 80-8078-070-6.

(15) ŠOSTRONEKOVÁ, Marta a kol. *Podvojný účtovníctvo podnikateľov po vstupe do EÚ s príkladmi*. Bratislava: Vydavateľstvo EPOS, Ing. Miroslav Mračko, 2005. 560 s. ISBN 80-8057-639-4.

(16) TRUMPACH, Miloš. *Manažérske a nákladové účtovníctvo*. Bratislava: Vydavateľstvo Iura Edition, 2008, 253 s. ISBN 808-07-816-82.

Právne normy

(17) Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

(18) Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov.

(19) Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení v znení neskorších predpisov

(20) Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

(21) Zákon č. 659/2007 Z. z. o zavedení eura v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Internetové zdroje:

(22) Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 23054/2002-92, [online].

Dostupné na: <https://www.mfsr.sk/sk/dane-cla-uctovnictvo/uctovnictvo-audit/uctovnictvo/legislativa-sr/opatrenia-oblasti-uctovnictva/uctovnictvo-podnikatelov/podvojne-uctovnictvo/postupy-uctovania/>

(23) Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/27076/2007-74 [online].

Dostupné na: <https://www.mfsr.sk/sk/dane-cla-uctovnictvo/uctovnictvo-audit/uctovnictvo/legislativa-sr/opatrenia-oblasti-uctovnictva/uctovnictvo-podnikatelov/jednoduche-uctovnictvo/>

(24) Finančná správa - Spôsob zaokrúhľovania v roku 2020, [online]. Dostupné na:

<https://podpora.financnasprava.sk/407328-Sp%C3%B4sob-zaokr%C3%BAh%C4%BEOvania-v-roku-2020>

(25) Finančná správa – Účtovné odpisy, odpisový plán, zaokrúhľovanie účtovných

odpisov, [online]. Dostupné na: [https://podpora.financnasprava.sk/410773-](https://podpora.financnasprava.sk/410773-%C3%9A%C4%8Dtovn%C3%A9-odpisy-odpisov%C3%BD-pl%C3%A1n-zaokr%C3%BAh%C4%BEOvanie-%C3%BA%C4%8Dtovn%C3%BDch-odpisov)

[%C3%9A%C4%8Dtovn%C3%A9-odpisy-odpisov%C3%BD-pl%C3%A1n-zaokr%C3%BAh%C4%BEOvanie-%C3%BA%C4%8Dtovn%C3%BDch-odpisov](https://podpora.financnasprava.sk/410773-%C3%9A%C4%8Dtovn%C3%A9-odpisy-odpisov%C3%BD-pl%C3%A1n-zaokr%C3%BAh%C4%BEOvanie-%C3%BA%C4%8Dtovn%C3%BDch-odpisov)

(26) Euro a jednoduché účtovníctvo, [online]. Dostupné na: [https://hnonline.sk/prakticke-](https://hnonline.sk/prakticke-hn/255766-euro-a-jednoduche-uctovnictvo)

[hn/255766-euro-a-jednoduche-uctovnictvo](https://hnonline.sk/prakticke-hn/255766-euro-a-jednoduche-uctovnictvo)